

РЕШЕНИЕ

№ 1220

гр. Варна , 13.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ в публично заседание на тридесети юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Мария К. Терзийска
Членове: Елина Пл. Карагьозова
Ралица Ц. Райкова

при участието на секретаря Христина Здр. Атанасова
като разгледа докладваното от Елина Пл. Карагьозова Въззивно гражданско дело № 20213100501345 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе пред вид следното:

Производството по делото е по реда на чл.258 ГПК.

Производството по делото е образувано по постъпила въззивна жалба от Гаранционен фонд, гр. София, ул. Граф Игнатиев № 2, ет. 4, срещу решение №260357/08.02.2021 г., постановено по гр.д. № 1699/2020 г. на ВРС, с което са отхвърлени предявените от него срещу ЯНЧ. ИЛ. ЯНЧ., ЕГН ***** с адрес ***, искове с правно основание чл.288, ал.12 вр. ал.1, т.2, б. А КЗ/отм./, за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от общо 5432 лева, от която: 5000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди и 3 лева обезщетение за имуществени вреди, изплатено на Б. Р.С. Р., като водач на мотопед «Джилера Рънер» с рег. № **, и 429лева представляваща изплатено обезщетение за имуществени вреди на М.Т.П., като собственик на мотопед «Джилера Рънер» с рег. № **, причинени вследствие на ПТП настъпило на 10.04.2015г. около 13,00ч. в гр. Варна по бул. „Света Е.“ до дом № 11 в ж.к. Владислав Варненчик по вина на ответника като водач на л.а. «Форд галакси» с рег. № *** управляван без задължителната застраховка «Гражданска отговорност», ведно със законната лихва върху главницата,

считано от датата на предявяване на иска – 10.02.2020г. до окончателното изплащане на задължението/, на основание чл.288, ал.12 вр. ал.1, т.2, б. А КЗ/отм./.

Въззивникът се позовава на допуснато от ВРС съществено процесуално нарушение, изразяващо се в неупражнено правомощие за служебно допускане на експертиза за установяване на механизма на ПТП, вида и естеството на вредите и техния размер, с оглед задължението на съда да следи за прилагане на императивната правна норма на чл.45 от ЗЗД. Поддържа доводи за необоснованост на решението и за неправилност на доклада в частта, с която на ищеца е указано, че не сочи доказателства, че определеният размер на обезщетенията е съответен на причинените вреди. Излага, че всички релевантни за спора обстоятелства се установяват от представените с исковата молба писмени доказателства по ликвидационната преписка, които не са оспорени от ответника и се ползват с обвързваща доказателствена сила, тъй като ГФ е създадена със закон структура, която е със строго регламентирани функции и процедури по определяне и изплащане на обезщетения на пострадали от ПТП. Счита, че незачитането на проведената от ГФ нормативно регламентирана процедура противоречи на императивни правни норми по чл.288, ал.6 и 7, вр. чл.273 от КЗ (отм.). Поддържа, че се касае за съществени процесуални нарушения, при което делото е останало неизяснено от фактическа страна и това се е отразило върху правилността на решението във връзка с обезпечаване правилното прилагане на императивната правна норма на чл.45 от ЗЗД.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК не е постъпил отговор от въззиваемата страна.

За да се произнесе по спора, Варненски Окръжен съд съобрази следното:

Съдът е сезиран с иск с правно основание чл. 558, ал.7 от КЗ от Гаранционен Фонд срещу ЯНЧ. ИЛ. ЯНЧ., за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 5432 лева, представляваща изплатеното от Гаранционен фонд обезщетение по щета № 210141/28.04.2016г. и щета № 110381/18.04.2016г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане.

В исковата молба се твърди, че с влязло в сила НП по чл. 150а, чл. 157, ал. 8, чл. 100, ал.1, т. 4 ЗДВП, ответникът е бил признат за виновен за причиняване на ПТП на 10.04.2015г. около 13,00ч. в гр. Варна по бул. „Света Е.“ до дом № 11 в ж.к. Владислав Варненчик при управление на л.а. «Форд галакси» с рег. № ***. ПТП е настъпило по следния механизъм - ответникът при извършване на маневра „завой на ляво“ за навлизане в крайпътна територия, отнема предимството на насрещно движещия се моторед «Джилера Рънер» с рег. № ** управляван от Янчо Р. и собственост на М.П., при което настъпва сблъсък между предната част на мотореда и задна дясна част на автомобила. Към датата на ПТП л.а Форд галакси е управляван от ответника без сключена задължителна застраховка Гражданска отговорност. Б. Р. се е обърнал към ГФ за изплащане на обезщетение, при което е образувана щета № 210141/28.04.2016г. УС на ГФ е определил и изплатил на 04.07.2016г. обезщетение в размер на 5003 лева, от които 5000 лева е определ. като обезщетение за неимуществени вреди на пострадалия изразяващи се в счупване на IV-метатарзална кост на дясно стъпало, лекувано консервативно с гипсова имобилизация и 3 лева имуществени вреди по представен фискален бон за тапа на патерица. М.П. се обърнала към ГФ за изплащане обезщетение за имуществени вреди, като собственик на увредения моторед, за което е образувана щета № 110381/18.04.2016г., по която е било определено и изплатено на 09.12.2016г. обезщетение в размер на 429 лева. С посочената сума твърди, че са обезщетени увредени детайли, както следва: спойлер челен, стоп, спойлер комплект, калник преден, 2броя амортисьор преден, джантата предна, ръкохватка предна спирачка, ос предна вилка, гума предна, въздуховод колонка лява. Първоначално щетата е била определ. като тотална и е одобрен размер на обезщетението от 462 лева, но доколкото собственикът е пожелал да запази МПС, УС на ГФ е одобрил намалено обезщетение 65% от действителната стойност, т.е сумата от 429 лева. Липсата на плащане на сумата, след отправена регресна покана до ответника, обосновава интереса от заявяване правата на ищеца по исков ред.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил писмен отговор от ответника чрез адв. С., назначен по реда на чл. 47, ал.6 ГПК, в който искът се оспорва по основание и размер. Оспорва се вината за настъпването на ПТП да е на ответника, както и то да е настъпило по сочения механизъм. Твърди, че към

момента на ПТП, управляваното от ответника МПС е имало застраховка ГО.

Съдът, като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от фактическа страна следното:

От представения по делото протокол за ПТП с пострадали лица № 1005/10.04.2015г. от служители на ОДМВР Варна се установява, че на 10.04.2015г. е настъпило ПТП между л.а Форд галакси с рег. № ***, управляван от ЯНЧ. ИЛ. ЯНЧ. и мотопед Джилера рънер с рег. № **, управляван от Б. Р.С. Р., собственост на М.Т.П.. В протокола е посочено, че произшествието е настъпило на бул. Св. Е., жк Владислав Варненчик до дом № 11 и са документирани видими щети по мотопеда както следва: цялостна деформация, теч на гориво и теч на моторно масло. Като пострадал от ПТП е вписан Б. Р.С. Р. с фрактура на дясно ходило. Като причини и обстоятелства за настъпване на ПТП е посочено, че са в процес на изясняване. По отношение на водача на л.а е отбелязано, че няма застраховка Гражданска отговорност. Съставени са били АУАН № 789014 и № 789015/10.04.2015г. по чл. 315 КЗ и АУАН № 132992 по ЗБЛД.

В отговор на запитване на ищеца сектор ПП при ОДМВР Варна е удостоверил, че по повод така настъпилото ПТП на водача Я.Я. е съставено НП № 15-0819-001702/29.07.2015г. по чл. 315, ал.1, т.1 КЗ и НП № 15-0819-002116/11.08.2015г. по чл. 150 А, чл. 157, ал.8, чл. 100, ал.1, т.4 ЗДвП, последното влязло в сила на 28.08.2015г., а първото в процес на връчване. Посочено е още, че по случая е образувано и ДП № 186/2015г., материалите по което са изпратени на ВРП.

С протоколно определение от 24.08.2015г. по НАХД № 3243/2015г. на ВРС, наказателното производство, водено срещу Я.Я., е прекратено на основание чл. 289, ал.1 вр. чл. 24, ал.1, т. 9 НПК, а именно по молба на пострадалия Б. Р., доколкото повдигнатото обвинение на Я. е било за извършено престъпление по чл. 343а, ал.1, б А, пр. 2 вр. чл. 343, ал.1, б. Б, пр. 2 вр- чл. 342, ал.1 НК.

Представената справка от информационен център към ГФ свидетелства, че към 10.04.2015г. л.а с рег. № *** не разполага с действаща застраховка

Гражданска отговорност, поради прекратяването ѝ на 31.10.2014г.

На 28.04.2016г. по молба на Б. Р., ГФ е образувал щета № 210141, като към уведомлението са приложени и съответни документи, в т.ч. за оказана медицинска помощ и лечение. В експертизата изготвена от медицински експерт при ищеца, е документирано увреждане на пострадалия, както следва: фрактура на IV предходилна кост на дясно стъпало, като проведеното лечение е било консервативно - с имобилизация при домашно-амбулаторен режим. Очакван период на възстановяване е бил 2-3 месеца, водещо до определяне на 5% трайна нетрудоспособност. Представен е бил касов бон за 3 лв. платена сума за тапа на патерица на 14.04.2015г. С протокол №16/08.06.2016г. е одобрено за изплащане на пострадалия обезщетение за неимуществени вреди от 5000 лева и имуществени от 3 лева. На 04.07.2016г. така определеното обезщетение е било изплатено на пострадалия по банков път, видно от представеното платежно нареждане.

На 18.04.2016г. по молба на М.П., ГФ е образувал щета № 110381 за определяне обезщетение за имуществени вреди причинени на мотопеда ѝ в резултат на ПТП настъпило по вина на ответника. Поискано е определянето му по експертна оценка. С доклада по щетата изготвен от експерт при ищеца е било определено за изплащане обезщетение в размер на 429 лева. С протокол № 43/29.11.2016г. е било одобрено изплащане на намалено на 65% обезщетение в размер на 429 лева. Тази сума е била изплатена на Панова на 09.12.2016г. по банков път, видно от представеното платежно нареждане.

Въз основа съвкупният анализ на доказателствата, въззивният състав достига до следните правни изводи:

Жалбата, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е подадена в срок, от надлежно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от обжалване, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, ВОС намира обжалваното решение за валидно и допустимо.

По отношение на правилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл.269, ал.1, изр. второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания.

Предявеният иск намира правното си основание в чл. 558, ал.7 от КЗ. Регресното вземане възниква с плащането, поради което приложим е материалният закон, действал към момента на завършването на правопораждащия фактически състав. Отношенията между страните следва да се уредят по нормите на действащия КЗ, тъй като след изплащане на обезщетението, Фондът встъпва в правата на увреденото лице до размера на платеното и разходите за определянето му, а в конкретния случай това обезщетение е платено след влизане в сила на новия КЗ. Използваната от ВРС квалификация по отменения КЗ не представлява произнасяне по непредявен иск поради идентичност в правната регламентация, поради което преквалифицирането на иска от настоящата инстанция в случая е допустимо, тъй като не води до промяна в подлежащите на доказване правнорелевантни факти.

За успешното провеждане на иск с правно основание чл. 558, ал.7 от КЗ в тежест на ищеца, съгласно установеното в разпоредбата на чл. 154, ал. 1 от ГПК, е да установи при условията на пълно и главно доказване факта на предизвикано от виновно противоправно деяние на ответника застрахователно събитие и плащането на обезщетение на увреденото лице, което не е могло да бъде удовлетворено от застрахователя на причинителя на вредите, поради липсата на задължителна застраховка „Гражданска отговорност”.

Предвид предприетото от ответника изрично оспорване на механизма на ПТП, твърденията от ищеца обстоятелства на настъпване на инцидента не могат да се приемат за безспорни, а следва да бъдат установени от него при условията на пълно и главно доказване. Фактът на извършеното в полза на третото лице плащане сам по себе си не е достатъчен да легитимира ищеца като носител на регресно вземане срещу ответника. Задължителни за съда са само съдебните актове по чл. 296, чл.297 и чл.300 от ГПК и документите с материална доказателствена сила, с каквато актовете на Гаранционен фонд не се ползват, тъй като се постановяват в едностранно извънсъдебно

производство. По тези съображения същите са непротивопоставими на неучаствалия в ликвидационното производство ответник.

В разглеждания случай решаващият състав приема, че ангажираните по делото доказателства не са достатъчни да обусловят извод, че ответникът е осъществил фактическия състав на непозволено увреждане по чл. 45 от ЗЗД. Съставеният за процесното ПТП констативен протокол има характера на официален удостоверителен документ само за лично установените от полицейските служители и удостоверени в протокола обстоятелства - мястото на произшествието, участници, месторазположението на автомобила и настъпилите по него видими щети. Същият няма доказателствена сила за механизма на ПТП и поведението на участниците непосредствено преди и по време на инцидента, поради липса на непосредствено формирани впечатления на съставителя за тези факти, още повече, че в случая такива констатации липсват. Констативният протокол установява единствено настъпило на посочената дата ПТП, но не и факта на извършено от ответника противоправно и виновно нарушение на Закона за движение по пътищата. Наказателното производство срещу ответника е било прекратено по искане на пострадалия, поради което по въпроса за вината не е налице постановен акт, който да е задължителен за гражданския съд по смисъла на чл.300 от ГПК. Няма данни и ответникът да е наказан по административен ред за нарушение правила на движение по ЗДвП, с изключение на издадените му Наказателни постановления, с които обаче е бил наказан по повод неносене на нужните документи за управление на МПС - чл. 100, ал.1, т.4, чл. 150А и чл. 157, ал. 8 ЗДвП и чл. 315 КЗ отм. /управление без задължителна застраховка ГО/. При липса на представени доказателства за ангажирана административно наказателна или наказателна отговорност на прекия причинител, противоправността и виновността на деянието не могат да се презумират, а следва да бъдат доказани от ищеца. В случая по делото не е проведено доказване в тази насока в съответните процесуални срокове, както непопълването на делото с доказателства не се дължи на пропуск на съда, както се поддържа в жалбата.

Извършеното в първото по делото заседание разпределение на доказателствената тежест е пълно, правилно и кореспондиращо с доказателствения материал, включително досежно фактите, за които страните не сочат доказателства. При произнасянето си по чл.146, ал.2 от ГПК съдът е длъжен да даде указания на страните дали сочат доказателства за релевантните за спора факти, а не дали представените такива са годни да ги установят, тъй като това е въпрос по съществото на спора. Направените за първи път във въззивната жалба доказателствени искания са можели да бъдат направени в първата инстанция, а недопускането им не се дължи на процесуално нарушение на съда, тъй като извън хипотезата на чл.162 от ГПК съдът не дължи служебно събиране на доказателства. Установяването на правопораждащия фактически състав на материално право, бил той регламентиран с императивни правни норми, е изцяло в тежест на ищеца. Правилното приложение на императивна правна норма по смисъла на ТР 1/09.12.2013г. на ВКС, е въпрос по съществото на спора, който подлежи на разглеждане в рамките на преценката дали спорът е субсумиран под съответния материален закон и е разрешен в съответствие с него. С оглед изложеното възможността за ангажиране на посочените доказателства е

преклюдирана в първото по делото заседание пред първата инстанция.

Налага се изводът, че предявеният иск следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан, поради което първоинстанционното решение, постановило същия краен резултат, следва да бъде потвърдено.

Разноски не се присъждат в полза на въззиваемия поради липсата на направено искане и представени доказателства за сторени такива в настоящото производство.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №260357/08.02.2021 г., постановено по гр.д. № 1699/2020 г. по описа на Варненски районен съд.

Решението не подлежи на касационно обжалване, по аргумент на чл. 280, ал. 2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____